
Franc CFA -Història de l'euro africà

Autor:

Data de publicació: 22-01-2019

Di Maio demanà la Unió Europea que estudiés "sancions" per a països que "empobreixen Àfrica", com el fet de França amb el franc CFA, considerat una divisa colonial, ja que una moneda tan forta els dificulta exportar els seus productes: "La UE hauria castigar França i a tots els països que, com França, empobreixen Àfrica i acaben per obligar les persones a anar-se'n, perquè el lloc dels africans és Àfrica i no el fons del Mediterrani".

Di Maio demanà la Unió Europea que estudiés "sancions" per a països que "empobreixen Àfrica", com el fet de França amb el franc CFA, considerat una divisa colonial, ja que una moneda tan forta els dificulta exportar els seus productes: "La UE hauria castigar França i a tots els països que, com França, empobreixen Àfrica i acaben per obligar les persones a anar-se'n, perquè el lloc dels africans és Àfrica i no el fons del Mediterrani".

França, Àfrica i el franc CFA

Franc CFA, un dels llegats curiosos del colonialisme europeu: el franc CFA. Arruïnada per sis anys de guerra i ocupació, França va crear el franc CFA al final de la II Guerra Mundial, de manera que podria mantenir l'accés als mercats estrangers. El franc CFA ha resistit prop de 70 anys de canvis polítics i econòmics des dels seus inicis i s'ha convertit en una pedra angular de l'Àfrica occidental i central dominada pels francesos.

Què és exactament el franc CFA? És la moneda legal de 14 països africans, dels quals 12 van ser alhora part de l'imperi colonial franc-africà. Dos països addicionals, Guinea Equatorial i Guinea Bissau, també utilitzen el franc CFA encara que no foren originàriament colònies franceses. Les seves petites i mitjanes empreses comercials i veïnes utilitzen el franc CFA, cosa que fa que sigui inconvenient mantenir una moneda independent.

Encara que és àmpliament conegut com el franc CFA, la moneda com a tal és, de fet, dues monedes: el franc d'Àfrica occidental i el francès de l'Àfrica central. Són intercanviables perquè es mantenen en paral·lel amb els altres. A excepció dels detalls sobre les monedes i els bitllets, són efectivament intercanviables, encara que, tècnicament, el WAF i el CAF només són vàlids en els països que els utilitzen oficialment.

Països que utilitzen el Franc CFA

Moneda País

Franc CFA d'Àfrica Occidental
Benín

Burkina Faso

Costa de Marfil

Guinea Bissau

Mali

Níger

Senegal

Togo

Franc CFA d'Àfrica Central
Camerún

Chad

Gabón

Guinea Ecuatorial

República Centroafricana

República del Congo

En conjunt, les zones de franc CFA tenen una població combinada de 147,5 milions de persones i economies per un total de \$ 166,6 mil milions. D'aquesta manera, el franc CFA és utilitzat per aproximadament el 14,2 per cent de la població del continent, però, en contrast, representa només una mica més del 5 per cent de la producció econòmica total d'Àfrica. Aquesta disparitat entre la població i el rendiment hauria de donar una idea del grau en què la franquícia franc CFA és un baix rendiment econòmic constant.

Sigui com sigui, el benefici per als inversors d'enfonsar diners en actius denominats en francès CFA és que, per tractat, la responsabilitat de l'estabilitat monetària es troba fora de la competència dels països i governs que l'utilitzen i en mans del tresor francès. Abans de la introducció de l'euro, París va mantenir el franc CFA lligat a 100 francs CFA a un franc francès. Després de l'entrada a l'eurozona de França el 1999 com un dels membres fundadors de l'euro, el franc CFA es va unir a la nova moneda paneuropea, de franc d'1 a 655.957 francs CFA.

Per als inversors, això significa que avui la política monetària per a aquests països està fixada pel Banc Central Europeu. Tenint en compte que el BCE és el descendent institucional del famós Bundesbank Alemany, el que és famós per la inflació, caldria esperar que el franc CFA sigui una moneda estable i constant, que mostra poc en la inflació o la depreciació. De fet, això és sobretot el cas.

Tanmateix, no se sabia per tota la mala premsa que l'euro ha rebut tard en la premsa financera. Això és degut a que durant diversos anys, l'eurozona ha patit una recessió i el futur de l'euro s'ha posat en dubte repetidament com a conseqüència de la crisi del deute europeu.

Tanmateix, malgrat això, l'avantatge per als inversors del vincle del franc CFA amb l'euro és clar. Un significatiu risc de divisa a la baixa, un problema constant per a la majoria de les economies en desenvolupament, és proper a zero. A més, a mesura que la zona euro es recupera i la moneda europea recupera la força, cal esperar que el franc CFA s'aprecii valor en conseqüència. El 2013, el franc CFA vinculat a l'euro va fer exactament el que correspon al dòlar

dels Estats Units. El franc CFA, per a tots els efectes, és l'euro i l'euro, a través del tresor francès, el franc CFA.

Malauradament, aquesta font de força també comporta costos. Una moneda forta, com ara el franc CFA, fa que les exportacions de la zona de franc CFA siguin molt més costoses del que normalment serien i, com a conseqüència, el creixement econòmic pateix en conseqüència. Atès que la majoria dels països que utilitzen la moneda són pobres, en la seva majoria economies agrícoles, això ha posat un control sobre el seu comerç i els va fer dependre excessivament d'un accés continuat i privilegiat als mercats francès i, encara que a ells, europeus. Que això reculli efectivament una relació de comerç gairebé colonial entre França i les seves antigues colònies africanes que beneficia a França sense poder haver perdut als observadors.

Una forma d'escapar d'aquesta dependència, per descomptat, és tenir un producte d'exportació d'alt valor com l'or, el petroli, l'urani o el cacau que es pot vendre fins i tot amb una moneda sobrevalorada. A continuació, com en un país com Gabon, un important productor de petroli, es fa palès el benefici d'una moneda tan forta i sobrevalorada. Les exportacions de mercaderies fortes poden finançar fàcilment la importació de la majoria de tot el país, o, més aviat, les seves elits governants, necessiten. Atès que els mercats nacionals i les institucions bancàries no estan suficientment desenvolupades com per justificar grans ingressos en beneficis d'exportació, naturalment, aquests ingressos es dipositen de nou en institucions bancàries i financeres occidentals, principalment franceses i europees. Aquestes transaccions són facilitades, de nou, pel fort valor del franc CFA.

Així doncs, el que tenim al franc CFA és una zona de divises que beneficia enormement els camarilles governants que dirigeixen els països, però d'altra banda ofereix molt poc benefici per al ciutadà mitjà de la zona franc CFA. Per descomptat, els pocs afortunats que es beneficien del control de l'economia poden importar vi francès i automòbils japonesos a un preu raonable, però els exclosos políticament, és a dir, la gran majoria, es queden enrere a mesura que l'economia no es desenvolupa i la societat es converteix que depèn de forma aclaparadora d'un bé o mercat d'exportació d'alt valor per al seu benestar econòmic.

Això, com era d'esperar, crea un intens conflicte polític, ja que l'accés al govern, no la participació en una economia cada vegada més diversificada, es converteix en el factor decisiu en els resultats econòmics nacionals. De fet, un només ha d'examinar un mapa del conflicte geopolític a l'Àfrica per veure que, en particular, l'Àfrica francesa i la zona franqueada del CFA tenen i segueixen tenint una història política i freqüentment violenta.

Per respondre a la pregunta de si s'hauria d'invertir en la zona del franc CFA, cal comprendre que, tot i que l'estabilitat monetària és una gran atracció, es contraresta el creixement anèmic i la inseguretat política important. En un o dos països, l'aposta pot compensar.

El Gabon ric en petroli o la Guinea Equatorial són atractives perspectives, però pel que fa a la resta, es recomana mantenir un clar als inversors. El creixement i l'estabilitat política simplement no hi ha prou quantitat ni qualitat per justificar el risc, independentment de la baixesa del risc de canvi.

Jeffrey Cavanaugh és doctor en medicina. en ciències polítiques amb especialització en relacions internacionals per la Universitat d'Illinois a Urbana-Champaign. Antigament professor adjunt de ciències polítiques i administració pública de la Universitat Estatal de Mississippi, escriu sobre assumptes mundials i economia internacional per AFKInsider, Mint Press News i BAM South.